

Bygdegården Färnbostugan vid Gammelgården

Ulf Landerstedt vid Karbenningby under uppförande av timmerstommen.

Arbetet med Färnbostugan går vidare. Timmerstommen är under uppförande av Ulf Landerstedt i Karbenningby. När stommen är klar kommer den att monteras ner stock för stock och transporteras till Gammelgården.

Den utgörs av liggande timmer efter gamla förebilder med så kallade Västmanlandsknutar och kommer att monteras upp på Gammelgården under hösten 2014.

Stommen förses med ett bjälklag av fyrkantstockar som blir synliga på undersidan från bottenvåningen samt runda synliga takåsar på övervåningen som bärs upp av gavelväggar och mellanväggar. En regelstomme byggs på insidan som bär dessa golvbjälkar för övervåningen och omger isolering på insidan samt beklädnad. Till vintern räknar vi med att Färnbostugan är helt klar exteriört.

För att kunna placera Färnbostugan på den plats vi enats om på årsmötet krävs en flyttning av Soldatstugan. En ny grund för Soldatstugan är under genomförande efter gamla förebilder med plintar av granit. Plintarna stabiliseras dock under mark med betong för bättre stabilitet. Den nya placeringen är upp mot Aspvreten mellan Åhlboboden och Ösjölogen. Stugans stomme kommer senare att flyttas med hjälp av en lyftkran och trailer.

Direkt efter sommarens program påbörjas grundläggningen av Färnbostugan. I samband med det kommer vatten och avloppsledning att byggas. Då vi har ett åläggande från Sala kommun att åtgärda nuvarande anslutning med en egen servisanslutning för vatten och avlopp, bland annat för sommartoiletterna, kommer även detta att genomföras.

Det kan bli aktuellt att installera solceller/solfångare på södra sidan av taket.

(forts. på nästa sida)

Här ses timmerstommen i sin fulla längd.

Hembygdsföreningen kommer att anlita en projektledare med erkänt bred kompetens för att genomföra bygandet av Bygdegården. Det blir Andreas Karlsson vid Finntorpets Bygg & Konsult AB i Sala.

Han kommer tillsammans med en Byggprojektgrupp från Hembygdsföreningens styrelse, under ledning av Ola Wikström, att upphandla de leverantörer och entreprenörer som erfordras.

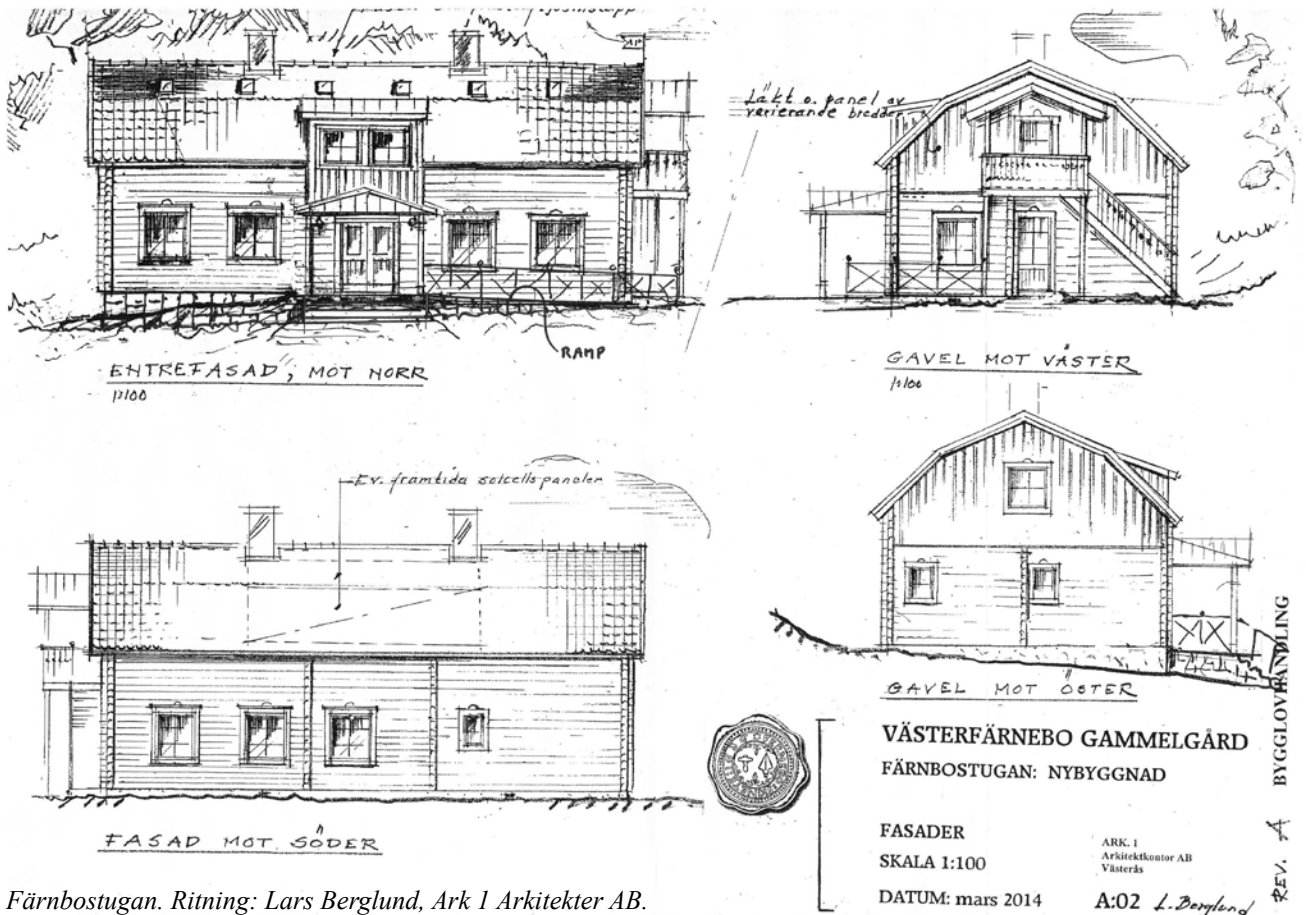
Vi har för övrigt erhållit ett mycket fördelaktigt inköpsavtal avseende byggvaror genom AB Karl Hedin Bygghandel.

Vi fortsätter att arbeta med projektets finansiering. Ytterligare medel behövs för att vi ska komma i mål nästa år då föreningen fyller 100 år.

Styrelsen mottar alla synpunkter och förslag från medlemmar och boende i bygden som på något sätt kan stötta det aktuella projektet. Det gäl-

ler allt från begagnat taktegel till egna arbetsinsatser och penninggåvor.

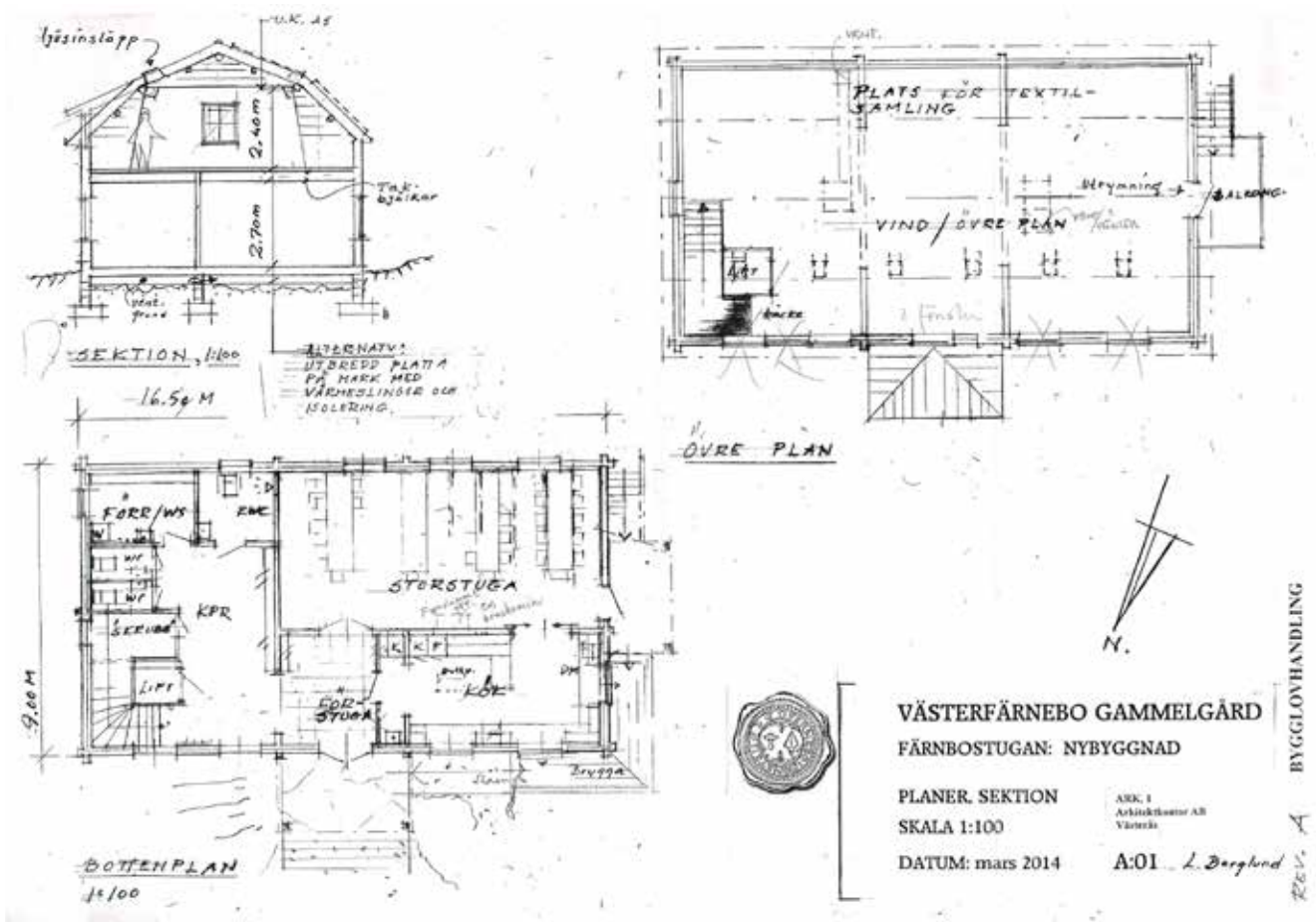
Sommaren 2015 sker firandet av Hembygdsföreningens 100 års jubileum. Det kommer att genomföras lördagen den 15 augusti och då ska Färnbostugan stå klar exteriörmässigt för att invigas. Erhåller vi erforderlig finansiering så kan den vara helt klar under nästa år. Vi ser nu fram emot att en kompletterande finansiering erhålls från Boverket. De ger besked i månadsskiftet maj/juni 2014.

Färnbostugan. Ritning: Lars Berglund, Ark 1 Arkitekter AB.

Knuttimring är ett precisionsjobb som kräver stor hantverksskicklighet.

Färnbostugan. Ritning: Lars Berglund, Ark 1 Arkitekter AB.

Trädgårdsarbete och inventariegenomgång

Vi har ett erbjudande från Arbetsförmedlingen att sysselsätta FAS 3-personer och personer som Arbetsträning vid Gammelgården.

Ett villkor är att vi har arbetsledning på plats under dessa arbetsdagar. Vi har ordnat detta genom ett arbetschema där flera av oss ställer upp kring detta erbjudande. Vi har preliminärt bokat intresse för 5-6 perso-

ner under månaderna maj-september. Maj månad utgör en försöksmånad.

Vi kan erbjuda arbetsuppgifter både ute och under tak och ser därför fram emot att få denna medverkan. Det finns dessutom en hel del arbete i detta sammanhang inför flyttningen av Soldatstugan. Vi behöver fler personer som kan handleda och delta vid Gammelgården dagtid.

Bakluckeloppis

Vi genomför även i år ett bakluckeloppis lördag den 31 maj vid Gammelgården. Ring Sonja Isaksson och boka plats, 070 - 573 34 60.

Midsommarfirande

Klädning av midsommarstång sker kvällen innan midsommarafton. Interesseset att fira midsommar vid Gammelgården har successivt ökat genom åren. Allt fler barn deltar. Salaortens Folkdansgille medverkar även i år och leder dansen runt Midsommarstången.

Nationaldagsfirande

Pastor Thomas Ekman, Kristen Gemenskap i Västerfärnebo, håller Nationaldagstalet vid Gammelgården. Västerfärnebo Dragspelsklubb spelar i tåten med föreningarnas fanbärare vid inmarschen till Gammelgården.

Agnes Aldén, 9 år och Riksspelman Åsa Jinder deltog på Färnboparaden 2013.

Färnboparaden

Dragspelsstämman Färnboparaden genomförs för 36:e året och alltid sista lördagen i juli. Årets programläggning kom igång sent och är därför inte helt klart.

Konst- och Hantverksrunda

Den mycket uppskattade och välbesökta Konst- och Hantverksrunda som Färnbo Byalag svara för genomförs för 15:e året och har en av sina stationer vid Gammelgården.

Sommarkvällar

Vi har efter många diskussioner kommit fram till att genomföra sommarkvällarna på torsdagar. Detta mot bakgrund av konkurrerande aktiviteter på onsdagar i både Sättra Brunn och vid Gullvalla Bydegård på onsdagskvällar.

Familje- och viskväll

Familjekvällen riktar sig till barn och ungdom. Den bjuder på skilda aktiviteter men även för de som vill veta mer om Grälletraktorer. En viskväll kan vi även bjuda på och allt framgår av vårt Sommarprogram på sista sidan.

Boken om Svartån

En av Sommarkvällarna kommer att handla om boken som ska skrivas om Svartån i Västmanland. Det är Läns-museet i samarbete med Hembygds-förbundet i Västmanland, Svartåns vattenråd med Norbergs, Sala och Västerås kommuner, Mälarenergi, Länsstyrelsen samt andra intressenter i anslutning till Svartån som är initiativtagare till denna bok.

Svartån har sedan århundranden tillbaka och i generation efter generation påverkat människor och bygder runt ån. Vi vill utröna hur Svartån och dess vatten haft för inverkan på utvecklingen. I den bemärkelsen vill vi rita om kartan och skapa en ny berättelse där vattnet är den röda tråden. Det är människorna, författarna, konstnärerna, sägnerna som styr vår berättelse. Men också näringslivet, uppfinnarna och pionjärerna som skapade utveckling i vår landsbygd och samhällen.

Boken skrivs i dialog med människorna runt Svartån understryker Lotta Gröning som är ordförande i Svartåns vattenråd. Vi ska följa Svartån från källan vid Norberg till mynningen i Mälaren. I dialog med människorna i bygderna runt ån samla in och analysera vad Svartån betytt för utvecklingen. Vi ska ordna flera dialogseminarier i de olika bygderna efter ån. Möta människor som har berättelser om Svartån.

Vi vill även göra kopplingar till globaliseringen i världen, och till landsbygdsutveckling. Svartån och dess vatten, hur har det påverkat oss?

Att följa Svartån från källan i skogarna vid Nyhyttan och Olsbenning genom Bergslag och jordbruksbygder, genom snårskog, sankmark, byar och småorter, genom industriområden och in i Västerås stad till mynningen i Mälaren ger oss en annan bild av samhället och människorna än den tra-

Lotta Gröning, ordförande i Svartåns vattenråd.

ditionella bilden av Västmanland. Vi söker Svartåns själ, vi tittar djup ner i det brungrumliga vattnet och funderar över vilket inflytande vattnet har haft på oss. Kräftor, musslor och snäckor lever där. Och Gammelgäddan, den som alla sett och pratat om men som ingen lyckats fånga.

Ångbåten Svanen stävar söderut i Svartån från Hörnsjöfors Bruk och närmar sig Vangsbron. Lasten består av tackjärn från Norberg som ska till Svanå Bruk. (Teckning av Bo Svärd).

Vattnet som drivit kvarnar, hyttor och masugnar. Och Mälaren som svarat för vidare färd ut i världen. Vattnet som tagit liv och gett liv, som skapat myter och legender.

Alla vi som suttit och tittat på hur vattnet forsar, flyter, är stilla och rent av torkar bort – vad har Svartån gett oss för tankar. Har vi skapat något, har vi flytt därifrån eller har vi stannat tills döden knackade på?

Det finns ett mönster bland folket runt Svartån. De är uppfinnare, pionjärer, kriminella.

Det finns ett mönster i näringslivet också när det gäller industrin. Samma ägare till Nyhyttan, Svanå Bruk, Skultuna Bruk och sedermera ABB.

Det finns minst tre kurorter längs ån där det hälsosamma vattnet lyfts fram. I Hummelsta dock utblandat med ett radioaktivt preparat. Det finns också små källor med sk nyttigt vatten längs ån.

En sammanbindande länk för många uppfinnare/vetenskapsmän är Uppsala Universitet. Vi går igenom varje ort noga utifrån folk som bor och bott där.

Handlar det om folkminnen, litteratur och konst? Kan det vara uppfinnare som verkat på trakten? Skilda händelser i världen och på orten? Hur har näringsliv och sysselsättning formats efter Svartån?

Vad har Svartån skapat för samhällen, byggt för mötesplatser och hur

har den påverkat människorna? Har Svartån rent av haft något inflytande på Sverige, på världen, på globaliseringen?

Hur ser det ut idag? Vad gör folket runt Svartån, vad jobbar man med och vad uppfinner de?

Vad drömmar de om? Att flytta härifrån, att fler flyttar hit, vad skriver de, vad målar de, hur tänker de?

Allt detta söker vi nu svaret på framhåller Lotta Gröning som berättar mer om detta och boken om Svartån vid en våra Sommarkvällar vid Gammelgården. Kom till Gammelgården och bidra till berättelsen om Svartån genom Västerfärnebo.

Släktgårdar

Har du en jordbruksfastighet som varit i samma släkts ägo i mer än 200 år, har du möjlighet att registrera den som officiell släktgård. Just nu pågår en släktgårdsinventering och kravet för att ansöka om ett Släktgårdsbevis är:

- Överlåtelse mellan släktingar kan ha skett genom arv, testamente, gåva, köp eller genom övertagande av arrende.
- Med släkting menas i detta sammanhang släktskap t.o.m. sysslingar, d.v.s. ny ägare/innehavare ska vara barn, syskon, kusin eller syssling till föregående ägare/innehavare. Även barn eller förälder till sådan släkting räknas, d.v.s. barnbarn, faster, morbror, kusinbarn o.s.v. Adoption och äktenskap räknas också som släktskap i släktgårdssammanhang.

- Många gårdar har förändrats genom åren, gårdar som t.ex. flyttats eller förändrats geografiskt vid skiften räknas som samma gård. Även delägarskap i gård räknas som släktgård om någon del av gården varit i samma släkts ägo/innehav.

I ansökan ska anges de släktingar som ägt gården minst de senaste 200 åren. Ansökan om Släktgårdsbevis ska vara styrkt.

Kontakta Ingmari Ekman tel 0224-74 03 95, 076-806 42 80 eller mejl ingmari@vasterfarnebo.se för mer information och hjälp med ansökan.

Bakom släktgårdsinventeringen står följande organisationer:

Forska i din hembygd – besök Bygdeband

Västerfärnebo Hembygdsförening fortsätter att mata in material i www.bygdeband.se.

Sannolikheten att du hittar någon av dina Färnebo-släktingar i Bygdeband ökar hela tiden. Nu finns 6.000 personer med anknytning till bygden inlagda. Du hittar också 2.800 bilder och dokument, många av dessa kommer från Arne Antonssons samlingar.

Vi vill gärna att du dokumenterar namn på gårdar och platser. Vi hjälper till att lägga in dem i Bygdeband så de bevaras för framtiden.

Vill du veta mer om Bygdeband eller släktforskning eller har du material som du vill dela med dig av är du välkommen att höra av dig till:

Erik Pettersson

erik@vasterfarnebo.se
0224-74 05 32 eller

Ingmari Ekman

ingmari@vasterfarnebo.se
0224-74 03 95.

Välkommen till
Bygdeband

Cyklande damer i Salbohed. (Foto: Arne Antonsson).

En musikupplevelse utöver det vanliga med Thymeshift Electronix

Thymeshift Electronix – ett spännande svenskt band som arbetar med att kombinera traditionella instrument med digitala/elektroniska instrument. Musiken de skapar är influerad av bl.a rock, pop, jazz och världsmusik. Bandet har turnerat både i Sverige och Europa.

Vi vill med vårt besök på Gammeldgården visa på musikens möjligheter som uttrycksform och kommunikationsmedel genom att erbjuda eleverna en interaktiv konsert som de är med och utformar med hjälp av digitala verktyg tillsammans med oss. Vi tror att arbetet med dessa verktyg kan stimulera elevens tilltro till sin egen förmåga att mucisera och skapa ett intresse för att utveckla sin kreativitet. De kan även vara en stor hjälp i att kommunicera elevens egna musikaliska tankar och idéer då inga förkunskaper behövs.

Under vårt besök kommer vi att beröra följande punkter: Improvisation med rytmer och toner (eleven får använda sig av musikens traditionella byggstenar genom att improvisera med röst och iPad). Rytmer, dynamik och tonhöjd (eleven uppmärksammas på starka/svaga ljud, låga/höga ljud och långsamma/snabba rytmer). Musikskapande/framförande (eleverna skapar musiken själva tillsammans med oss och framförandet sker i stunden). Digitala verktyg (eleverna använder sig av iPads med tillhörande musikappar som vi har med oss).

Vi som jobbar med detta är erfarna musiker med stor pedagogisk vana och har jobbat med workshops i 10 år på många olika nivåer. Thomas Gunnillsson, elgitarr/elektronik, Johan Björklund, trummor/elektronik, Thomas Backman, saxofon/elektronik.

Samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan

Vi samarbetar med Studieförbundet Vuxenskolan i träffar och studiecirklar kring våra textila traditioner, Byggnadskommittén för Färnhostugan med samlingslokal och kring dokumentation av filmer, identifiering av bilder samt släkt- och bygdeforskning inom projektet Bygdeband och andra kulturarrangemang.

Sponsring av färgtryck

Detta nummer av Hembygdsföreningens Medlemsinformation har tryckts i färg med stöd från Gärdsbo Gräv & Maskin AB som utför schakt- och grävarbeten samt grundläggning och färdiga betonggolv med golvvärme.

Egen maskinutrustning med bland annat hjullastare, redskapsbärare, traktorgrävare, grävmaskiner och lastbilar.

Kontaktpersoner:

Lennart Olsson 070-527 88 32

Lennart Andersson 070 – 577 94 44

Styrelsen för 2013

Ordförande: Anders Fläcke
Stäffe, 733 71 Salbohed
0224-74 12 15
anders.flacke@mdm.se

Kassör: Anders Johansson
Norbergsvägen 24, 733 60 Västerfärnebo
0224-74 00 60 070 -331 90 33
anders.johansson@vf-el.se

Sekreterare: Sonja Isaksson
Ålsvarta 106, 733 61 Västerfärnebo
0224-74 01 04 mobil: 070-573 34 60
isaksson330@gmail.com

Vice ordförande: Birgitta Bäckström.
Ledamöter: Per Andersson, Per Forsgren,
Erik Kempff och Ola Wikström.
Ersättare: Lennart Forsberg.

Kontaktuppgifter

Västerfärnebo Hembygdsförening
c/o Anders Fläcke (ordförande)
Stäffe, 730 71 Salbohed
Telefon: 0224-74 12 15
anders.flacke@vasterfarnebo.se

Så här blir du medlem!

Sätt in 100 kronor på bankgiro 351-5459. Kom ihåg att lämna namn, adress, telefonnummer och om möjligt e-postadress. Som medlem stöder du utvecklingen av bygden. Information och inbetalningskort bifogas detta nummer.

Mer information finns på
www.vasterfarnebo.se

Marknadsföring och information

Webbansvarig: Ingmari Ekman
0224-74 03 95,
webmaster@vasterfarnebo.se
Ansvarig utgivare: Anders Fläcke.

Tag gärna kontakt med styrelsen när ni har frågor eller förslag som vi kan diskutera vidare inom Hembygdsföreningen.

Sommarprogram 2014 på Gammelgården

Datum 2014	Aktivitet
Lördag 31 maj	Bakluckeloppis vid Gammelgården. Kl 10.00 – 15.00. Kl 12.00 visning av byggnader och samlingar med rundvandring vid Gammelgården.
Torsdag 6 juni	Kl 15.00 Nationaldagsfirande . Västerfärnebo Dragspelsklubb. Högtidstalare: Thomas Ekman, pastor i Kristen Gemenskap Västerfärnebo.
Torsdag 19 juni	Kl 15.00 Majstångsklädning .
Fredag 20 juni	Midsommarfirande: Kl 15–16 Fiskdamm, tipspromenad, lotteri, servering. Fiskdamm kl 16.00. Majstångsresning och lekar.
Tor 24 - sön 27 juli	Salaortens Folkdansgille . Ställplats för husbilar vid Gammelgården.
Lördag 26 juli	Kl 11.45 Färnboparaden 2014 – 36:e året! Konferencier: Bengt Svensson, Möklinta. Utdelning av stipendium till minne av Eberhardt Jularbo.
Lördag 9 - sön 10 aug	Kl 10–16 Konst- och Hantverksrunda – 15:e året .

Sommarkvällar

Torsdagskvällar

Torsdag 26 juni	Kl 19–21 Kristen Gemenskap i Västerfärnebo . Med temat ”för Jesus i tiden”.
Torsdag 3 juli	Kl 19–21 Familjekväll . Föreställning för barn och ungdom. Öppna mitt sinne – Thymeshift Electronix. Traditionella och digitala/elektroniska instrument. Toner och rytmer. Musikskapande tillsammans med deltagarna. Hästskjutsar med arbetshästar. Ponnyridning. Anders Lindmark från Grälleklubben med traktor och kärra för barnen.
Torsdag 10 juli	Kl 19–21 Viskväll med Anders Caringer som sjunger egna visor och spelar på gitarr kompletterat med intressanta berättelser.
Torsdag 17 juli	Kl 19–21 Svartån – En dialog kring en bok som skall handla om Svartån med historia och människor vid vattendraget genom Västmanland. Lotta Gröning från Norberg, ordförande i Svartåns Vattenråd. En planerad årsbok som utges av Hembygdsförbundet och Läns museet. (Mer information på sid 4 i detta medlemsblad).
	<i>Ingen Sommarkväll torsdag 24 juli.</i>
Torsdag 31 juli	Kl 19–21 Västerfärnebo Dragspelsklubb .

I samverkan med

www.vasterfarnebo.se